

9 november 1993

B/Tbg

Miljö- och Naturresursdepartementet
103 33 STOCKHOLM

Yttrande med anledning av promemoria från SKI med motive-
ringar för att knyta av SKI föreslagna villkor till
regeringens beslut om SKB:s FUD-program 92

SKB har i remiss M93-1349/6 1993-10-26 från Miljö- och
Naturresursdepartementet beretts tillfälle att yttra sig
över i rubriken angiven promemoria. SKB ber härmed att få
lämna följande synpunkter.

Såsom framgår av SKB:s yttrande 1993-09-22 över SKI:s och
KASAM:s granskningsrapporter är SKB lika väl som SKI
angeläget om en fortlöpande dialog med myndigheterna på i
huvudsak det sätt som anges i SKI:s promemoria. SKB är
även införstått med att, som anges i promemorian, se till
att "varken SKB eller SKI skall vara bundet till några
ställningstaganden från SKI:s sida innan regeringen
prövat en formell ansökan om tillstånd för en viss an-
läggning".

I sin PM framhåller SKI betydelsen av att de viktiga
vägval som SKB har ansvaret för belyses och dokumenteras
offentligt mot bakgrund av en säkerhetsmässig helhetsbild
på grundval av vid beslutstillfället föreliggande kun-
skap. Man säger: "Därigenom får kommuner, allmänhet och
olika intresseorganisationer tydlig insyn i dialogen
mellan SKI och SKI ..." och "...viktigt att SKI (i
samverkan med SSI) får tydliga redovisningstillfällen som
ger möjlighet till diskussion av konstruktionsförutsätt-
ningarna för viktiga anläggningskomponenter i slutför-
varssystemen innan arbete på de konstruktionslösningar
som skall redovisas i en tillståndsansökan gått för
långt".

Med sådana tydliga offentliga redovisningstillfällen
finns en risk för att betydelsen av de formella gransk-
ningarna suddas ut. Utomstående kan få intryck av att
löpande överenskommelser träffas mellan SKB och myndig-
hetererna utan att någon redovisning sker.

SVENSK KÄRNBRÄNSLEHANTERING AB
SWEDISH NUCLEAR FUEL AND WASTE MANAGEMENT CO

POSTADDRESS
MAILING ADDRESS
SKB
BOX 5864
S-102 48 STOCKHOLM

KONTOR
OFFICE
BRAHEGATAN 47
STOCKHOLM

TELEFON
TELEPHONE
08-665 28 00
+46 8 665 28 00

TELEX
TELEX
13108-SKB

TELEFAX
TELEFAX
08-661 57 19
+46 8 661 57 19

Detta kan i sin tur innebära att varje grupp med speciella önskemål måste aktualisera och tydliggöra sina ståndpunkter inför varje sådant redovisningstillfälle för att få upp dessa på "dagordningen". Man kan inte utesluta att det kommer krav vid dessa informella redovisningar på att observatörer för olika intressenter önskar delta och redovisa sina synpunkter (jfr kraven på NWTRBs möten i USA).

Mot bakgrund härav är SKB tveksamt till att det fogas formella villkor om redovisningar till regeringens beslut om FUD-program 92. Vi är övertygade om att sådana kommer att uppfattas som att redovisningen skall granskas (och godkännas) på liknande sätt som för FUD-programmen. Detta illustreras av den tolkning som t.ex. KASAM gjort av ett av de av SKI föreslagna villkoren.

Kärntekniklagen och myndigheters m.fl. syn på FUD 92 innebär att SKB skall ta tillvara de möjligheter som finns för att åstadkomma en säker förvaring. SKB vill betona att den pågående lokaliseringsprocessen för djupförvaret kräver flexibilitet och lyhördhet i agerandet om man vill nå ett bra och framgångsrikt resultat. Det är därför viktigt att SKB ges största möjliga frihet att ta operativa beslut och att dessa i minsta möjliga utsträckning begränsas av att SKB har eller upplevs ha en formell redovisningsskyldighet till myndigheterna före sådana beslut.

SKB är dock införstått med att arbetet måste bedrivas så att myndigheter m.fl. ej kan försättas i en tvångssituation genom att arbetet drivits alltför långt. I sammanhanget bör man dock beakta att väsentliga bindningar av stor omfattning för framtiden sker först när man startar detaljundersökningar på en plats respektive bygge av inkapslingsanläggningen. Dessa aktiviteter kan påbörjas först efter regeringens tillstånd på basis av SKI:s med flera myndigheters granskning.

SKB är naturligtvis berett att fortlöpande redovisa på ett systematiskt sätt hur projekten Djupförvaring och Inkapslingsanläggning utvecklas. Vi är också angelägna att omsorgsfullt pröva den vägledning som SKI kan ge som svar på en sådan fortlöpande redovisning. SKB är av uppfattningen att den lämpliga vägen att göra detta är att följa en plan som utarbetas i samförstånd mellan myndigheter och SKB. Därigenom undviker man risken för omvärldens missuppfattningar beträffande ansvarsbild och innebörden av myndigheternas eventuella synpunkter.

Slutsats

SKB delar SKI:s uppfattning om att det är angeläget att en fortlöpande dialog sker mellan myndigheterna och SKB på i huvudsak det sätt som anges i SKI:s promemoria. Denna dialog har redan inletts. Enligt vår uppfattning bör dialogen ej formaliseras på det sätt SKI föreslagit, då detta kan leda till att ansvarsförhållanden och myndigheternas roll kan påverkas. SKB föreslår därför att regeringen överlåter åt SKB och myndigheterna att i samråd utveckla formerna för den fortlöpande redovisningen av den tekniska utvecklingen och grunderna för kommande beslut beträffande inkapslingsanläggning och djupförvar.

SVENSK KÄRNBRÄNSLEHANTERING AB

Sten Bjurström
Verkställande direktör

Kopia: Lars Högberg, SKI
                  Sören Norrby, SKI